UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XXVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

...tertium motiuũ, qa fateor, ꝙ ex quo vltra illã con
ditionẽ negatiuam fuit appoſita alia cõditio contra
ria affirmatiuè poſita, videlicet, & ſi retinuerit, ad ex-
...dionẽ Nicolai, & vt in eccleſiã transferet, non ſuf-
...fit conditionẽ ſucceſſiuam fuiſſe adimpletã, niſi pſe
...fuerit adimpleta, quia perpetuò retinuerit. Et ex
...concludendũ videtur, ꝙ eccleſia non potuit, nec
...t ad hæreditatem illam admitti, ſed ipſi Nico-
...præcipua debet remanere. Laus Deo.

SVMMARIVM.

...gatum vni adſcriptum ad commodum, & vtilitatem alterius ...debetur, cui teſtator legando proſpectum eſſe voluit: Quod declaratur nu.34.

...ſi vni factum eſſet contemplatione alterius.

...conditionale, decedente legatario nondum adimpleta ...ditione, ad hæredes non tranſmittitur.

...ad hæredes pro hæreditarijs portionibus tranſmittitur.

...factum filio ſub commemoratione patris, & patriæ po ...intuitu patris factum dicitur: ſecus ſi ſub commemora ...patris tantum num.36.

6 *...amico, & familiare patris fuiſſet legatum.*

7 *...illud, quòd ante petitionẽ, & exactionẽ legati fieri, ...debet: & qbus modis qd conditionẽ eſſe cognoſcat.*

8 *...virt⁹, & in quo differat à modo, & cauſa; & nu.42.*

9 *...ſi, & quando iunctæ verbo futuri temporis condi ...important.*

10 *Legatum quando ex falſa cauſa illi adiecta vitietur, & nu.43.*

11 *Modus ...tur, quando per dictionem ad adijcitur aliquid per ... explicandum.*

12 *Modus ...ſibilis legato adiectus legatum vitiat, niſi eſſet im poſſibilis de natura, vel de iure, & num.22. & 45.*

13 *...poſſibilis de facto legatum vitiat, & non vitiatur; ...conditione impoſſibili de natura, ſeu de iure, quæ vi- ...non vitiat, & num.20. & 47.*

14 *...conditionale non debetur, nec peti, nec exigi poteſt an- ...conditionis implementum.*

Conditio in perſona alicuius proprio nomine nominata adiecta ...perſonalis, quæ per alium etiam hæredem adimpleri ...poteſt, vt per mortem illius ante conditionis implemen- ...diſpoſitio extincta, & caduca facta fuerit.

...an conditio ſit caſualis, an poteſtatiua, vel mixta num.17.

...conditionis implementũ ad hæredes trãſire poſſit. nu.25.

...habetur pro defecta, quam primum is, qui adimplere ...potuit, & non adimpleuit: quod declaratur num.53.

Modus reſpiciens vtilitatem non legatarij, ſed alterius per cau- tionem de adimplendo adimpletur.

Conditio ſimplex de faciendo id, ad quod quis ex conditione tene tur, conſtituit aduerſariũ in mora, & facit conditionem dici de- feciſſe, vt ſibi debitum conſequi poſſit.

Conditio illarum rerum, quæ non ſunt, nec factæ fuerunt, dicitur impoſſibilis potius de natura, quàm de facto, & num.49.

21 *...legato adiectum ſi eſt à principio nullum propter ſui impoſ ſibilitatem, legatum non annullatur, quando teſtator voluit cõ modum aliquod ex legato ad legatarium pertinere, & nu.46.*

22 *...ſi modus, vel modus eſſet impoſſibilis de natura, vel de iure, & num.45.*

Calculare, & rationes reddere continet etiam dationem, videli cet reliqua ſoluere, ac etiam factum acceſſoriè explicabile ...per alium loco illius, qui adimplere debeat.

24 *In reddendis rationibus datio principaliter attenditur magis, ...factum, quod ita ad dationẽ ordinatur, vt ſi dationi locus ...eſſet, quia non ſupereſſent reliqua ſoluenda, factum ipſum ...conſideratione non eſſet, & num.27.*

25 *Conditionis adimplementum quando ad hæredes illorum, qui adimplere debebant, tranſeat, & num.33. & 51.*

26 *Conditio ẽt fictè, impropriè, & ꝑ equipollens põt adimpleri, q̃do ...qui illam appoſuit, effectum potius, quam modum conſidera uit, & nu.31.*

28 *Redditio rationũ prout & dationẽ, & factum continet, ad hære des trãſit, & in pſonis heredũ illius, cui erat dãdum, adimplet.*

29 *Non tamen trãſit ad ſingularem ſucceſſorem defuncti perſonam non repræſentantem.*

30 *Actio, & obligatio perſonalis ad hæredem, & ſucceſſorem vni uerſalẽ tranſit, non autem ad ſingularem.*

32 *Modi implementum ad hæredes actiuè, & paſſiuè tranſire po- teſt, & magis, quàm conditionis, & nu.51.*

35 *Legatũ ſi eſſet vni adſcriptũ, & modo legato adiecto eſſet alia ꝑ ſona adſcripta, legatũ illi, & huic id, qđ ĩ modo cõtinet, debetur.*

36 *Patri relictum non cenſetur, quod relictum eſt filio ſub ſimplici mentione patris, niſi etiam de patria poteſtate mentio fieret.*

37 *Relictũ filio in dubio acqſibile filio ex futuro euẽtu, cognoſcitur ex ipſo euẽtu, cuius contẽplatione, filij ne, an patris relictũ ſit.*

38 *Idem eſt in relicto ſub conditione, cuius euentus expectatur.*

39 *Relictum filio ſub mentione patris debetur filio, vbicunq; eſſet expreſſum, ꝙ deberet ſolui filio.*

40 *Legati cauſa proxima, & finalis eſt mera teſtatoris liberali- tas, & meritorum præſumptio.*

41 *Legare poſſumus etiam ignoto, & penitus extraneo.*

42 *Conditionem, & non cauſam importari, ex quibus cognoſcatur, & quid conditio à cauſa differat.*

43 *Cauſa falſa quæ legatum vitiet, & quæ non.*

44 *Legatum maximum falſitas cuiuſq; cauſæ reddit inutile, & quomodo maximum iudicetur.*

46 *Modi, vel oneris impoſſibilitas legatum non vitiat, quando mo- dus, vel onus aliunde, quàm ex ipſo legato ſint adimplenda.*

47 *Conditio impoſſibilis de natura, vel de iure legatum non vitiat, ſed vitiatur, & pro non ſcripta habetur.*

48 *§.fin.inſtit. de legatis declaratur.*

50 *Conditio impoſſibilis à teſtatore poſſibilis exiſtimata vitiat le- gatum, & quando.*

52 *Conditio plus, quàm modus vitiat.*

53 *Cõditio appoſita q̃do debeat, & poſſit ſtatĩ, aut q̃docũq; adĩpleri.*

54 *Probatio teſtium ſuper facto, quod non releuat, non eſt facienda.*

EPITOME.

LEGATVM factũ ſub modo, vel cõditione puta redditionis rationũ, calculi, & ſaldi ad vtilitatẽ alicuius, deberi, & peti poſſe ꝑ legatarios, qui obtulerũt ſe paratos cautionẽ præſtare, & modũ, ſeu conditionẽ, ꝑut in legato adijcĩt, adimplere, modũq́; huiuſmodi rationis redditionis, & calculi, ſiue ſaldi poſſe in hr̃dib⁹, & cũ hr̃dibus illorũ, inter quos calcul⁹, ſiue reddito rõnũ fieri dẽbat, adĩpleri, plenè demõſtratur.

CASVS CONSILII XXVIII.

LVDOVICVS de Faba ſuũ vltimum cõdidit teſtm̃, in quo, Alexandro, & alijs ſuis fratribus hæredibus vniuerſalibus inſtitutis, legauit Frãciſco, & Petro fratribus, & filijs Hieronymi de Freſcobaldis quatuor millia ducatorũ per hæc verba; Itẽ idẽ teſtator iure legati reliquit Frãciſco, & Petro fratrib⁹, & filijs Hieronymi de Freſcobaldis de Florẽtia quatuor millia ducatorum auri ad bonũ cõputum iuriũ, rerum, ac rationũ, quæ, & quas dicti de Freſcobaldis, & Alexãder frater ipſi⁹ teſtatoris agere, & negotiari habuerũt, & habẽt viciſſim, & inter ſe, & ad bñficiũ, cõmodũ, & vtilitatẽ ipſi⁹ Alexãdri, & ad cõputum iuriũ, q̃ ipſe Alexãder habet agere cũ ipſis vltra, & citra mõtes, & in oĩ loco hac tñ lege, ꝙ primo, & ante, q̃ ſoluatur, aut petat̃, aut poſſit peti huiuſmodi legatum, dicti de Freſcobaldis, & Alexander ſint, & eſſe debeant in bona concordia, & compoſitione, ſaldo, & calculo omnium eorum iurium, & rationũ, & rerũ, quas, & quæ agere, & negotiari habuerũt, & habẽt ad inuicẽ in omni loco, & nõ aliter, nec alio modo petatur, vel debeat̃ hoc legatũ in totũ, vel ĩ partẽ, niſi ſi, & quãdo erunt in cõcordia, ſaldo, & cõpoſitione ipſi de Freſcobaldis cum dicto Alexãdro, ſaldatis oĩbus cõputis: hæc ſunt verba formalia

malia legati. Mortuo Ludouico teſtatore, & adita hæ
reditate ꝑ hr̄des, deceſsit dictus Alexāder ſuperſtiti-
bus nōnullis filijs impuberibus hr̄dibus ſuis: Deinde
poſt plures annos à morte dicti Ludouici, & poſt obi
tū dicti Alexādri Frāciſcus, & Petrus de Freſcobaldis
legatarij mouerūt litē, & cauſam cōtra hr̄des ipſiꝰ Lu
douici ſuꝑ exequutione dicti legati quatuor milliū
ducatorū, p̄miſſa, & priꝰ facta ꝓteſtatione, ꝙ in caſu,
& caſibus, qbus ipſi de Freſcobaldis tenerentur, & nō
aliter, ſe offerebāt paratos ſaldare, & calculū facere cū
hæredibus Alexādri, prout in dicto teſtamento cōti-
nebatur, & ad vtilitatē, & cōmodum dicti Alexandri,
ſeu eius hæredū, ad effectū conſequendi dictum lega
tum quatuor millum ducatorum ab hæredibus dicti
Ludouici, & offerebant ſeparatos cauere, vt in ꝓceſ-
ſu. Modo quærit. ſtātibus p̄miſsis, an legatū debeatur,
& cum effectu peti poſsit per dictos de Freſcobaldis.

CONSILIVM XXVIII.

MVLTA ſunt in præſenti cauſa, q̄ legatū,
de quo in themate propoſito habetur, nō
deberi, neq; ꝑ Frāciſcū, & Patrū de Freſco
baldis peti poſſe primo vident̄ vnicuique
1 ſuadere, in primis, qa † cum legatū factū
fuerit ad cōmodum, beneficiū, & vtilitatē ipſius Ale
xandri, apparet, ꝙ ius exigendi, & petendi legatū non
datur, nec cōpetit illis de Freſcobaldis, quibus fuit ad-
ſcriptū legatū, ſed ipſi Alexandro, ſeu hęredibus ſuis,
cui teſtator voluit proſpectum eſſe, cuiuſq; contēpla
tione teſtator legatū fecit, per tex. in l. fideicōmiſſa.
§. interdū cū ſimilib. ibi allegat. de legat. 3. vbi eſt caſus
2 notabilis. ¶ Secundo videtur ſaltem dicendum, † ꝙ
huiuſmodi legatū dicat̄ factū ipſis Frāciſco, & Petro
contemplatione Hieronymi, & ipſius intuitu, & con
ſequenter Hieronymo dicatur acquiſitū, ipſiq; cōpe
tierit ius agendi, & petēdi, uon autem Frāciſco, & Pe
tro filijs. §. j. inſti. per quas perſo. nob. acqui. l. cū filio.
ff. de leg. j. l. filiofamilias. ff. de cōdi. & demōſt. l. ſi poſt
3 in fi. ff. quando dies lega. ced. cū ſimili. & † ideò huiuſ
modi legatū, quod erat factum ſub cōditione, de qua
in teſtamento, non potuit tranſmitti ad hæredes Hie
ronymimi, ex quo ille deceſsit, nondum adimpleta
conditione legato adſcripta. l. vnica. §. ſin autem ali-
quid. C. de caduci. tollen. l. in cauſę la 2. §. pomponius.
ff. de minoribus, l. ſi in perſonam cum ibi no. per glo.
C. de fideicom. l. 4. & l. ſi poſt. §. ſed ſi ſub conditione.
ff. quando dies leg. ced. Et poſito, ꝙ potuerit tranſmit
ti ad hæredes Hieronymi, tamen ex quo Franciſcus,
& Petrus non probauerunt ſe eſſe hæredes Hierony-
mi patris, nec vt hæredes eius petierunt legatum, ſe-
quitur, ꝙ ipſis non potuit competere, nec competijt
ius petendi legatum iſtud: Item poſito, ꝙ Franciſcus,
& Petrus fuiſſent hæredes Hieronymi, ipſi tamen
nō potuerunt petere totum legatum, ſed ſolùm par-
tes ſuas, cùm Hieronymꝰ alios filios etiam habuerit,
4 & cum illis deceſſerit; quia † legatum, quod tranſmit
titur ad hæredes, tranſit ad eos pro hæreditarijs por-
tionibus, vt habetur in l. vnica. §. igitur per glo. C. de
cadu. tollen. & ar. l. pro hæreditarijs de hæredit. actio.
Ergo ex præmiſsis infertur, ꝙ ipſi Franciſcus, & Pe-
trus nō potuerūt petere huiuſmodi legatū, vel ſaltem
eo modo, quo petierunt. Sed res in eo vertitur, an ve
rū ſit, ꝙ legatum factum fuerit Franciſco, & Petro fi-
lijs Hieronymi contēplatione, & intuitu ipſius Hie-
5 ronymi; quod dicendū eſſe videtur: tū † quia illis fuit
factum legatū ſub cōmemoratione Hieronymi pa-
tris, ergo apertiſsimum eſt intuitu patris factū fuiſſe
legatum. l. cum aliquis. C. de iur. deliber. tum quia de
Hieronymo facta fuit mentio ſub commemoratio-
ne patriæ poteſtatis, dicendo lego Franciſco, & Pe-
tro filijs Hieronymi, ergo ipſi patri, & nō filijs cenſe-
ri debet eſſe legatū. l. filiofamilias. ff. de cōd. & dem.
6 tū † qa Hieronymus pater maxima amicitia, & qua-
fraternitate quadam erat coniunctus cum ipſo teſta-
tore, cum quo per longa tempora contraxerat ſocie-
tates, & inter ſe multas negociationes exercuerant.
Ergo ex his infertur, & præſumitur, ꝙ teſtator fece-
rit huiuſmodi legatum filijs Hieronymi intuitu, &
contemplatione ipſius Hieronymi, & non filiorum,
arg. l. ſed ſi plures. §. in arrogato cū ibi not. ff. de vulg.
& pupil. l. facta. §. ſi hæres. ff. ad trebel. l. profectitia
prin. in ver. quid & ſi. ff. de iur. dotiū. Tertio poſito
to pro vero, prout verū eſſe videtur, ꝙ huiuſmodi le-
gatum ēt fuerit factū ſub cōditione videlicet, ſi ratio-
nes cōputi ſaldati fuerint inter dictos de Freſcobal-
dis, & ipſum Alexandrū, & ſi ipſi de Freſcobaldis, &
Alexāder erūt in bona concordia, & cōpoſitione ſal-
do, & calculo omniū eorū iurium, & rationū, &
conſequēter ſi inter ipſos redditæ fuerint [illegible]
7 † quod apparet primo ex verbis teſtamēti, [illegible]
bus dicitur, ꝙ prædicta fieri, & adimpleri debeant
quàm debeatur legatū, ſeu peti, aut exigi poſsit, ergo
ſequitur, ꝙ iſta dicitur conditio, non autem ſimplex
modus, nec cauſa legati; quoniam conditio operatur,
ꝙ ante adimplementum conditionis legatum nō ſo
lum peti non poſsit, ſed etiam non dicatur deberi, l.
cedere diem. ff. verb. ſignific. §. ſub conditione inſti.
de verb. oblig. Bar. in l. j. & in l. quibus diebus §. termi-
lius. ff. de cond. & demon. l. vnica §. ſin autem. C. de ca
8 duc. tollen. † & in hoc differt cōditio à modo, & cau-
ſa, quia cōditio ſuſpendit, & impedit ortū obligatio-
tionis, eaq; pendente interim legatū nō dicit̄ deberi,
ſed modus non, qa relictū ſub modo ſtatim debetur,
l. eas cauſas, & ibi Bar. & alij. ff. de cond. & demō. Bar.
in d. l. j. & in l. quibus §. termilius. ff. eod. tit. Item cōdi-
tio eſt de futuro, cauſa verò eſt de p̄terito, Bar. in d. l.
j. iunctis ijs, quæ voluit in l. demonſtratio. §. quod ſi
cod. tit. & d. l. eas; Itē ꝙ fuerit cōditio, colligitur ex
illis verbis vltimo loco poſitis, quæ ſunt [illegible]
ſoluti, ibi ſaldatis omnibus cōputis, quę verba impor
tant conditionē l. à teſtatore. ff. de cond. & demō. [illegible]
ex dictione illa ſi, & ex dictione niſi, ac dictione [illegible]
do iuncta futuro tēpori, ibi niſi ſi, & quando erunt in
9 cōcordia, † quæ dictiones iunctæ verbo futuri tem-
poris important conditionē, vt latè tradit Bar. in d. l.
j. & l. quibus, §. quidā. ff. de cond. & demon. Sequitur
ergo ex his, ꝙ huiuſmodi legatū nō debeatur, nec pe-
ti poſsit: Quod oſtendo à ſufficienti partium enume-
ratione, quod argumētum procedit. l. patre furioſo.
ff. de his, qui ſunt ſui, vel alie. iu. c. dilecto de præben.
cum ſimil. Aut enim illa verba appoſita in principio
legati ad bonū computum iuriū, & rationum, quę, &
quas dicti de Freſcobaldis, & Alexander agere, & ne-
gotiari habuerunt &c. & illa alia verba ſubſequentia
idem importantia intelliguntur de Franciſco, & Pe-
tro legatarijs, aut de Hieronymo, & alijs de Freſco-
baldis: Primo modo intelligendo concludendum le-
gatum nullū eſſe, & nullo modo deberi ipſis Franci-
ſco, & Petro, qa priora verba ad bonū cōputum iuriū
&c. ſi denotēt cauſam legati videlicet, ꝙ legatū factū
fuerit dictis Frāciſco, & Petro ꝑpter iura, & rationes,
q̄ ipſi habuerūt agere, & negotiari cum Alexandro,
& adbonum computum, & commodum, & vtilitatē
Alexādri, ex quo hæc cauſa eſt falſa, quoniam dicti le-
gatarij nullo vnquam tempore habuerunt aliqua
agere, & negotiari cū d. Alexādro, & iſta cauſa co-
ret legato immò eſt ꝓxima, & finalis legati, qa te-
tor aliàs relicturus nō fuiſſet tā ingēs legatū; ſequi
10 ꝙ ꝑpter falſitatē cauſæ legatū debet vitiari, † qa
falſa cā regulariter nō ſoleat vitiare legatū d. l. demō-
ſtratio

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſtratio.§.cum autem ff.de cond. & demonſtr. tamen
quādo cauſa falſa fuit proxima, & finalis legati, vt qa
teſtator alias non fuiſſe relicturus, quod colligitur,
vel quia cauſa concernebat, & reſpiciebat conſangui
nitatem, & amicitiā, vel quia legatum erat maximū,
tūc cā vitiat legatū, vt declarat Bart. quem oēs ſequū
in d. §. quod autē in pen. col. Si verò dicamus illa
verba denotare modum legati, vt innuunt illa verba
ad cōmunū computum iuriū &c.& ad beneficium, com
modū, & vtilitatē ipſius Alexandri: nam † quando p
modum, ſiue conditionem ad adijcitur aliquid explicandū per hono
rificentiam, hic facit modū, qui omnino eſt adimplēdus l. q-
bus diebus §.termilius ff. de conditio. & demonſtr. l.
Titio §.lucius ff.de annuis legat. † ex quo iſte mod⁹
factus eſt impoſsibilis, quoniam inter ipſos legata-
rios, & Alexandrum nullæ extiterunt rationes, nec iu
ra aliqua inter ſe habuerunt agere, & negotiari, & cō
muniter de iuribus, & rationibus, & negotijs inter
eos non potuit fieri calculus, & ſaldum ad commo-
dum, beneficium & vtilitatem Alexandri, quia non
erant illæ ſunt partes l.ſciendum §.dictum ff.de edi.
edi. & not. in c.conſilium de obſerua.ieiuni. ſequit,
quod legatum debet vitiari, vt eſt tex. in l.ſi quis quos ff.
de leg. 1. & l.codicillis in prin. ff.eo.tit. ¶ Præterea cū
hoc legatū ſit conditionale, vt ſupra, & conditio ſit
impoſsibilis de facto, quia ipſi legatarij de Freſcobal-
dis, & Alexander de Faba nihil agere habuerūt inter
ſe, nec obligati fuerunt ad inuicē, & ideò inter ſe nō
poterant, nec poſſunt eſſe in bona concordia, cōpoſi-
tione, & calculo iuriū, & rationū, & rerū, quæ,
& quas non habuerūt ad inuicē, idcirco legatum ex
15 hoc vitiari, qa † & ſi conditio impoſsibilis de
natura de iure viciet, & non vitiet legatū l. ſi poſt
§. ſi ſub cōditione ff.quando dies legat. ced. l.j.
& l. omnes la j.& la 2.ff.de cond.inſtit.l.obtinuit, &
ibi ff.de condi.& demonſtr. tñ conditio impoſ
ſibilis de facto vitiat, & non vitiatur l. cū hæres §. j.ff.
de ſtatu lib. Bar.in l.j.in 3.col.in fin.ff.de conditio.in
ſi. Si verò intelligamus verba ꝑdicta ſecundo mo
do videlicet de Hieronymo, & Leonardo, & de alijs
de Freſcobaldis, cū quibus dictus Alexāder negotiat⁹
eſt, & cū quibus habuit gerere, & exercere mercatio
nes, & negotiationes, & nō de ipſis Frāciſco, & Petro
legatarijs, cū quib⁹ nihil habuit agere prout neceſſe ē
intelligere, ne hæc verba ſint ſuperflua, & fruſtrato-
ria, ſed aliquid operent̄, iuxta text.in l.ſi quādo in prin.
ff.de leg. j. l. Titia §.lucius vbi eſt bona gl. ff. de lega.2.
l. quoties ff.de reb. dub. cū ſimil. † tūc etiam videtur,
q legatū nō debeatur, nec peti poſsit per ipſos legata
rios, ex quo adimpleta, nō fuit conditio adiecta lega-
to, nō.n. apparēt redditæ, nec calculatæ rationes īter
dictos de Freſcobaldis, & dictū Alexandrū, prout red
dendæ, & calculādæ, ac ſaldādæ erāt ad hoc, vt legatū
deberet, & peti, ac exigi poſſet ꝑ ipſos legatarios, vt ī
teſtamēto continetur, ergo cum cōditio iſta nondū adim-
pleta fuerit, legatum nec peti, nec exigi poteſt l. qui
hæredi §.fin.ff.de conditio. & demonſtr. & facit tex.
in l. liberto §.lucius ff.de annuis lega.l.ſi cui §.hæc au
tem ff.de legat. j. ¶ Præterea † conditio hæc adimpleri
amplius non pōt, quia per mortem Alexandri, in cu
ius perſona fuit adiecta, defeciſſe dicitur, & ideò lega
tum extinctū eſt, & factū caducum. l. vnica §. ſin autem
ſub conditione. C.de cadu.toll. l. legatum C.de condi
inſert. l. in teſtamento la 2.ff.condi.& demonſtr. &
adimplementū huius conditionis ad hæredes trāſmit
ti non potuit, vt ſatis ſit, ꝙ per hæredes adimplere de
beant, ſeu in cuius pſona adimpleri debeat, adimplea
tur, quia hæc cōditio perſonalis ē, & pſonæ cohęret,
adeò ꝙ per alium etiam per hæredē nequit adimple-
ri, & præſertim quādo perſona eſt nomine ꝓprio nū
cupata, vt videt̄ tex. notabilis. & in terminis in l.ſi ſta-
tu libera in fi.ff.de ſtat. liber. optimus eſt tex. in l. qui
romæ §.augerius, & ibi ſcribētes ff.đ ver.obl. l.ſub di-
uerſis, l.cū ita dat̄ libertas, & ibi Bar. & Paul. de Caſtr.
ff.de cōd.& demonſtr. quod quando pſona eſt demō
ſtrata, in qua adimpleri debet conditio, tūc adimple-
mentū conditionis non tranſit ad hæredē: ſed in caſu
noſtro perſona Alexandri eſt demonſtrata nomine
proprio, iuxta l.ſi nominatim ff.de cōditio.& demō.
Itē quia teſtator apponendo conditionem in perſo-
na Alexādri, cenſetur voluiſſe, ꝙ illa adimpleatur ab
eo, & nō ab alio. l.ſi quis locuples cū glo.ff. de manu.
16 teſtam. ergo &c. ¶ Pręterea † cū legatarij, viuēte Ale
xādro, ſciuerint legatū ſibi fuiſſe factū ſub cōditione
& illam potuerint eo viuo adimplere, & non adim-
pleuerint, conditio habetur pro defecta, l. hæc condi
tio la 2.ff.de condit.& demon. quia cenſentur legata
rij fuiſſe in mora adimplēdi ex eo, quod quā cito po
tuerunt adimplere, nō impleuerūt, quando autē po-
tuerint adimplere, vel nō, erit ī arbitrio iudicis, vt vo
luit glo.in ver.in mora in c.vnico, ne ſed.vacan.lib.6.
& habetur per Cy.& Bal.in l.fi.C.de cond.inſert. Nec
17 † eſt differentia, an conditio ſit caſualis, vel poteſtati-
ua, an mixta quoad implementū; quia implementū
non tranſit ad hæredes, deficiente aliqua perſona ex
neceſſarijs ad implementū conditionis, cū in perſo-
na hæredum impleri non poſsit in forma ſpecifica d.
l.q romæ §.augerius, iūcta l.q hr̄di, & l. mæuius ff.de
cōd.& demōſt. ¶ His tñ omnibus nō obſtantibus, cō
trariā opinionē puto de iure veriorē, ꝙ legatū debea
tur, & peti poſsit per ipſos Franciſcum, & Petrum,
ex quo per eos nō ſtat, quominus adimpleat̄ modus,
ſeu cōditio, offerēdo ſe paratos ad calculandū, & ſal-
dandū rationes cū hæredibus dicti Alexādri ad bene-
ficiū, cōmodum, & vtilitatē ipſius Alexandri, & ſuo-
18 rum hæredum, & † ad præſtandum cautionē, ſeu ſatiſ
dationem de adimplendo modum adiectum legato,
vt in proceſſu, ex quo adimplementum modi reſpi-
cit vtilitatem nō legatariorum, ſed alterius, videlicet
Alexādri, per text.in l. Titio cētum in prin.ff.de cōd.
& demonſt. l. quibus diebus §.termilius eo.tit. ¶ Præ
terea legatarij non ſolum interpellauerunt hæredes
Alexandri ad adimplendam conditionem, videlicet
ad calculandū, & reddendū rationes, & ꝙ ꝑ ipſos non
ſtabat, quo minus adimpleatur cōditio, verum ēt ipſi
obtulerunt hoc velle facere ad vtilitatem, commo-
dum, & beneficium dicti Alexandri, & ſuorum hære
19 dū, prout in teſtamento dicebatur, † per quod infer-
tur, ꝙ non ſolū hæredes Alexandri dicuntur in mora
conſtituti, verum ēt cenſetur adimpleta conditio ex
parte ipſorū legatariorum, vt poſsint petere, & exige
re legatū, arg. l. ſeruus ſi hæredi. §. imperator ff. de ſta-
tu. liber. vbi ſufficit ſimplex oblatio de reddendis ra-
tionibus, ac ſoluendo reliqua, adeò ꝙ poſtea non eſt
locus pœnitentiæ, nec purgationi moræ, vt ibi, & cla-
rius habetur in l.fi. vbi tex.C.de cond.inſert. ibi quod
enim ſemel repudiatū ab eo eſt, reintegrari minimè
cōcedimus; ibique hoc tenēt Bar. Paul. de Caſt. & alij,
q diſtinguūt, an qd ſit in obligatione, an in cōditione,
& facit tex.in l. iure ciuili. ff.de cōdi.& demon.& in l.
iure ciuili ff.de reg.iur. vnde cū ꝑ ipſos legatarios nō
ſteterit, quin adimpleuerint quēlibet modum, ſeu cō
ditionem adiectam legato, & quemlibet effectum cō
ditionis, ſe offerendo paratos, vt ſupra, quo ad ipſos
cenſeri debet quoad effectū exigendi legatū cōditio
adimpleta, per ꝑdicta. ¶ Prærerea & ſecūdo ſiue illa
verba appoſita in legato, videlicet, q̄, & quas dicti de
Freſcobaldis, & Alexāder agere, & negotiari habue-
rūt &c. ac illa alia verba, dicti de Freſcobaldis, & Ale
xāder ſint, & eſſe debeāt in bona cōcordia &c. ītelligā
tur

tur de Franc.& Petro legatarijs,ſiue de alijs de Freſco
baldis,cũ quibus dictus Alexãder negotiat⁹ fuit,vtro
que caſu legatũ valuit,quoniã intelligẽdo primo mo
do,videlicet de Freſcobaldis legatarijs,dato,ſed non
cõceſſo,ꝙ ipſi nũquã habuerint aliqd agere,ſeu nego
ciari,nec habuerint iura, & rõnes aliquas cũ Alex.&
cõſequẽter mod⁹, & cõditio nõ potuerit vllo vnquã
tẽpore,videlicet ante teſtm̃,& tẽpore teſtamẽti, & tẽ
pore mortis;& poſt mortẽ teſtatoris adimpleri,& ſic
iſto reſpectu cõditio fuerit impoſſibilis,ad no. per gl.
& ibi per Bar.& Paul.de Caſtr.in l.legatum.C.de cõd.
inſer.ex his ſequitur, ꝙ conditio illa debet vitiari, &
non vitiare,vt ſentit glo.in d.l.legatũ, & in indiuiduo
adduco ego tex.in l.libertate in fi.ff.de ſtatu.liber.vbi
ſi ſeruo ſit relicta libertas ſub conditione reddenda-
rum rationum, quamuis ipſe ſeruus nullam rationẽ
adminiſtrauerit, & ſic impoſſibile ſit ſibi aliquam ra-
tionem reddere,nihilominus erit liber,& ſic cõditio
20 illa tanquã impoſſibilis vitiatur,& nõ vitiat,vt ibi: † q̃
impoſſibilitas dicitur potius de natura, quã de facto,
alioquin vitiaret,& nõ vitiaretur,vt in l. cũ hæres. §.j.
& ibi glo.ff.de ſtatu.li.& habetur per Bar.Imo.& alios
in l.j.in vlt. col.ff. de conditio. inſtitu. Itẽ ꝙ ſit impoſ-
ſibilitas de natura,& nõ de facto, prout docto. capiũt
impoſſibilitatem de facto,conſtat, quia ſm̃ naturam
non entis nullæ ſunt partes, vt clarum eſt, & præſup-
ponunt Bal.glo.& Paul.de Caſtr.in d.l.legatum,ergo
hæc conditio vitiare non debet legatum. ¶ Præte-
rea modus,qui adiectus fuit huic legato conditiona-
li,vt colligitur ex illis verbis ad commodum,& vtili-
tatem,& computum Alexandri &c. iuxta quæ habẽ-
tur per Bar.in d.l.quibus diebus.§.termilius in 2.col.ꝑ
illũ tex. vbi voluit ꝙ dictio ad faciat modũ, quamuis
poſſit dici impoſſibilis ex eo,ꝙ legatarij ad cõmodũ,
& vtilitatem Alexandri nullo vnquam tempore po-
tuerũt ſaldare rationes, & calculare cũ Alexãdro de
geſtis inter ipſos,propterea quia ad inuicẽ,& viciſſim
nullas habuerunt rationes, tamen propter hoc lega-
21 tum nõ debet vitiari,immo valere, † quoniam vt in
inquit Bar. in l.codicillis in prin.ff. de lega.2. in 2. col.
quãdo onus impoſitum legato eſt à principio nullũ,
quia ab initio ſit impoſſibile, quamuis annullet on⁹,
non tñ annullatur legatũ,quãdo teſtator voluit ad le
gatariũ aliquod commodũ ex legato pertinere, d.l.ſi
quis eum.ff.de condi. & demonſtr. ſed in caſu noſtro
teſtator voluit ad ipſos legatarios ex legato aliquod
cõmodum ꝑtinere, ergo quãuis onus, ſeu modus ab
initio ſit impoſſibilis,& nullus,tamẽ propter hoc,nõ
debet legatũ vitiari. ¶ Præterea dicit Bar. in d.l.codi-
22 cillis in prin. † ꝙ etiã ſi teſtator noluiſſet aliquod cõ-
modum ſpectare ad legatarium ſi onus, ſeu mod⁹ ſit
impoſſibilis de natura vel de iure, tunc impoſſibili-
tas debet remoueri,& legatum debetur abſq; onere,
arg.l.obtinuit.ff.de condit.& demonſtr. l.reprehendẽ
da.C.de inſti.& ſubſti.ſub condi.fact.l. ab omnibus.§.
j.ff.de lega.j.& l.j.de conditio.inſti. ſed in caſu noſtro
intelligendo,vt ſupra,modus adiectus,ſeu onus appo
ſitum eſſet impoſſibile de natura,vt ſupra,ergo debet
reijci,& legatũ debebitur ſine onere,& facit id quod
habetur per Alex.in l.impoſſibilis.ff.de verb. obliga.
¶ Secũdo autẽ modo illa verba,videlicet dicti de Fre
ſcobaldis,&c.intelligẽdo de Hieronymo,& de is,qui
negotiati fuerunt cum ipſo Alexandro,adhuc dico,
ꝙ legatum valuit tanquam factum ſub modo, & cõ-
ditione poſſibili, cuius implementum ſpectauit ad
dictos de Freſcobaldis,& ad ipſum Alexandrũ: vnde
cũ per dictos de Freſcobaldis legatarios non ſteterit,
nec ſtet,quo minus conditio adimpleta fuerit, vt ſu-
pra,haberi debet ꝓ impleta ꝑ p̃dicta.Et nulli dubiũ,ꝙ
ſi ipſe Alexãder viueret,nihil obijci potuiſſet ipſis le-
gatarijs ſe offerẽtibus calculare, & ſaldare cum
Alexãdro,& velle conditionẽ adimplere, quin
gatũ potuiſſent petere,& exigere, ſed quia Alex
defunctus eſt ante, quã conditio fuerit adimplet
ſic ante,quã fuerit factus calculus cum eo, vide
ꝙ conditio per eius obitũ defecerit,& amplius
pleri non poſſit etiã per hæredes Alexandri
latè dicta fuerũt ſupra ad corroborationẽ prim
tis per tex.in d.l.legatum.C. de condit. inſer.& in
qui romæ.§.augerius ff.de verb.obliga.cum
ductis, quibus ſpecialiter infra reſpondebitur
nũc ſolum conabor demonſtrare,ꝙ hæc co
gato in caſu noſtro adiecta, eiuſq; adimple
tranſire potuit ad hæredes etiam ipſius Alex
23 præſuppono,ꝙ † calculare,ſeu rationes red
quod contineat dationem,videlicet reliqu
continet etiam factum acceſſoriè,vt eſt tex.in
ſeruus,l.quamuis.l.qui ſub cõditione.ff. de c
demon.l.nõ ſolũ.§.ſi liberationis.ff.de liber
ſimilibus:ꝙ factũ ſui natura explicabile eſt
qui loco illius,q debet adimplere,faciat.l.
tas ff.de condi.& demonſtr.l. ſi reſiduum.C.
24 ctio. pign. Item præſuppono, † ꝙ in reddend
nibus quamuis datio,& factum conſiderentur,
magis eſt conſiderabilis datio,quam factum, adeo ꝙ
factum illud dicitur ordinari ad dationem,& ſic ten-
dit ſolum ad finem dationis, & ideo ſi certum eſſet
non eſſe locum dationi, quia nõ ſupereſſent reliqua,
factum ipſum non eſt in conſideratione, vt eſt tex.
l.Iulius Paulus.ff.de cond.& demon.l.4.C.de teſtam.
manumiſ.& diſpoſitio remaneret pura,vt ibi,l.
bertatis. §.;ſeruus.,ff. de euict. & in tatum iſtud fact
ordinatur ad dationẽ,ꝙ de ipſo facto iudicatur,
datione,& factum cenſetur quoddã acceſſoriũ,&
tio principale,vt per illũ tex.volunt Bar.Paul.de Ca
& Sozi.in d.l.cum ſeruus,& in d.l.qui ſub cõditione
& clarius per Soz.in l.quamuis eod.tit.His
modo ꝙ in caſu noſtro adimplementum
tionis potuerit tranſire ad hęredes illorum
plere debebant conditionem, demonſtro
25 † Nam quamuis regulariter adimplementi cõdi-
nis ad hæredes non tranſeat,vt in l.ſi decem
tiero,& in l.qui romæ.§.augerius.ff.de ver.oblig.
men quando ille,qui ex implemento condition
bebat obligari,recipit aliquid,vt obligetur,tunc
ditio poteſt impleri per hæredem eius, qui de
adimplere,& in hærede ẽt illius, in cuius perſona
ditio adimpleri debebat:hanc regulã,& theori
ſuit Bar.in d.l.ſi decẽ cum petiero in fi.verb.& in l.
fundus in fi.verb.ff.de cond.& demõſtr. per tex.
in l.ſi prædio in prin.ff.de in diem adiect.l.2. cum
C.de pact.inter emptorem,& vendito.Sed in caſu no
ſtro Alexander,qui ex adimplemento cõditionis
bebat obligari ad ſolutionem legati,aliquid reci
bat ex illo implemento,vt obligaretur, videlicet
penſationem,& commodum,& vtilitatem,
debebat calculus,& redditio rationum ad com
& commodũ,& vtilitatẽ iurium dicti Alex
teſtamento habetur,ergo hoc adimplemen
tionis potuit tranſire ad hæredẽ ipſius Alex. ¶ Se
26 cundo † vbicunq; teſtator,qui appoſuit condition
potius conſiderauit effectum,qui reſultare
ditionis euentu,quam modum,tunc conditio
bet adimpleri verè,& ſpecificè, ſed ſufficit,
pleatur eo modo,quo adimpleri poteſt,etiã ficte,
propriè,& per æquipollẽs, vt voluit Bar.quem D
communiter ſequuntur per illum tex.in l.gallus.§.
quid ſi tantũ.ff.de liberis, & poſthu. & eſt bonus
in terminis noſtris cum gl.in l.ſtatu.liberi à cæter
gl.in verb.emptionis. ff.de ſtatu.liber. & facit l.

tit.C.de inſt.& ſubſt.ſub cond.fact. cū ſimilib. allega-
tis ibi per gl. Sed in caſu noſtro teſtator appoſuit ꝯdi-
tionē conſiderādo potius effectū reſultantē ex adim-
plemēto ꝯdōnis,quam modū adimplementi, videli-
cet ꝙ rationes reddi,& calculari deberent per Alexā
drū illos de Freſcobaldis ad hunc finem,& effectū
ſcilicet ad commodum,beneficium,& vtilitatē, ac
computum Alexandri,vt in teſtamento continet,
& hæc conditio adimpleri potuit per æquipollēs,
dūmodo ſequatur effectus à teſtatore cōſideratus,
qui effectus eſt ad hæredes etiā trāſmiſſibilis,& tranſi-
bilis,& ideo adimplementū conditionis trāſibit ēt
ad hæredes Alexandri,qui adimplendo ꝯdōnē faciūt,
quodammodo, & per æquipollēs dicatur cōditio
adimpleta per Alexandrum ſaltē fictè, & impropriè,
et ſi minus non verè,tum quia hæredes Alexandri,quo
rum factum cenſetur factū defuncti, repreſentāt per-
ſonam Alexandri,vt in auth.de iureiur.à mori,præſti.
tum quia filij Alexandri cenſentur vna,& eadem per
ſona cum patre ſuo iux.tex.in l.fi.C.de impub.¶ Prę
30 terea redditio rationum, & calculare ordinatur ad
finem, vt ſupra,& ideò de tali facto iudicatur, vt de
principali,quoniam reliqua ſoluere eſt principale, cal-
culare,& reddere rationes eſt acceſſorium, & tendit
ad illum finem,& effectum dandi,& reliqua ſoluen-
di,vt volunt Bar.& alij cōmuniter, & ibi dom. meus
Socin.in d.l.ſi ſeruus, & clarius, & melius per Sozi. in
l.quamuis ff.de cōd.& dem.& facit tex. cū ibi no. per
31 Bar.in l.naturalis.§.ſi factum.ff.de præſcrip.verb.† ſed
dandi effectus tranſit ad hęredes, & adimpletur
in perſonis hæredum illius,cui erat dādum, vt l.ſi pe-
cuniam hæredi.ff.de ſtat.libe. l.ſeruus ſi hr̄di in prin.
ff.eo.vbi optime probat,& quamuis ille text.dicat
ſeruum non teneri dare hæredi hæredis, tamen illud
procedit ex eo,ꝙ hæres,cui erat dandum, manumi-
ſit eum,non accepturus pecuniam, & ſic illam rę-
miſit,& facit text.ibi in §.j.ergo & illud factū red-
dendi,& calculandi rationes debet tranſire ad hære-
des,& in perſonis eorum adimpleri; quia principale
trahit ad ſe acceſſorium,& non è contra.l.ſi vnus in fi.ff.
de pactis,& d.l.ſeruus ſi hæredi.ff.de ſtat.lib. ¶ Nec ob
ſtat huic rationi tex.in d.l.ſi ſtatu.libera. ff.de ſtatu lib.
vbi ſi datio tranſeat ad emptorem ſerui, nō tamen
factū illud calculādi,& reddendi rationes,quod
cohæret perſonæ; quia,vt infra dicam,† aliud eſt quę
ſtio an tranſeat ad hæredes, qui repreſentāt perſonā
defuncti,& quorum factum cenſetur quodammodo
factum defuncti,& dico, ꝙ ſic,quando illud factum,
quod erat in conditione,non erat principale, ſed ac-
ceſſorium,& tendebat ad finem & effectū dationis,vt
ſupra.Aliud eſt quærere,an tranſeat ad emptorem,&
ſingularem ſucceſſorē, qui nō repreſentat perſonam
eius,à quo habet cauſam,& dico, ꝙ non, vt in d.l.ſta-
tu libera:& hinc videmus, † ꝙ actio,& obligatio per
ſonalis,quæ cohæret perſonæ. §.omnium inſt. de actio.
l.actionum.ff.de actio. & oblig.l. quis ergo caſus.ff.de
pœnal.tranſit ad hæredem, & ſic ad ſucceſſorem vni-
uerſalem,qui repreſentat perſonam defuncti, & non
ad ſingularem ſucceſſorem,vt ad emptorem.l.fi.ff.de
act.empt.& vend.empt.l.j.§ ſi hæres.ff.ad treb.¶ Nō † ob-
ſtat tex.in l.cum ita in prin.& in fi.ff.de cond.& dem.
[illegible] no.& in l.ſi plures. C.de cond.inſert. in l.à te-
ſtatore,& in l.ſub diuerſis in fi.ff.de cōd. & dem. quia
illa procedunt,quando teſtator,qui appoſuit cō
ditionem, conſiderauit modum,prout in dubio præ-
ſumitur ſemper conſideraſſe,niſi contrariū appareat,
vt in iuribus proximè allegatis,& habetur in d.l.Gal-
lus.§.& quid ſi tantum:ſed quando teſtator apponen-
do conditionem conſiderauit effectum reſultātem,
& ſic finem,quod non p̄ſumitur, niſi appareat ex ver-
bis,& mente teſtatoris,prout liquidò apparet in caſu
noſtro,tunc dummodo ſequatur effectus, non cura-
mus de modo,quia etiā per æquipollens poteſt adim
pleri.l.mulier in prin.ff.ad Trebel.l.ſi mater.C.de inſt.
& ſubſt.ſub cōd.fact. & ſi hoc dicimus in caſu noſtro
32 in conditione appoſita,† multo magis in modo adie
cto legato,cuius adimplementū facilius,& magis po
teſt actiuè,& paſſiuè tranſire ad hæredes,quam adim-
plementū conditionis,ex quo modus non ſuſpendit,
prout ſuſpendit conditio,ad tradita per Cy.Bal.Bart.
Saliç.& alios in d.l.ſi plures, & eſt tex.& ibi Bar.in d.l.
à teſtatore,l.poſt diē.§.his quidem.ff.quando dies lęg.
ced.facit.l.fi.ff.de cond.inſti.& bonus eſt text.in l.are-
33 thuſa.ff.de ſtat.homi.vbi † cōditio,quæ conſiſtit in dā
do,pōt per alium adimpleri,& quæ conſiſtit in faciē-
do,etiam ſimiliter per alium adimpleri poteſt quādo
ex tali facto reſultaret aliquis effectus,ſeu opus, & ſic
quando adiecta fuiſſet conditio ad aliquem finem,&
effectum, vt probatur in d.l.arethuſa cū gl.& per Pau.
de Caſt.in d.l.fi. ¶ Et quamuis ex pręmiſſis videantur
ſublata fermè omnia, quæ ſupra in contrarium addu
cta fuerunt,tamen,vt clarius veritas pręſentis conſul
tationis eluceſcat, ſingulariter omnibus accommo-
dabo reſponſum:Et in primis non obſtat,ꝙ legatum
dicitur factum contemplatione,& intuitu Alexādri,
ergo ſibi fuit debitum,& conſequenter ſibi, hęredi-
buſq; ſuis competit ius agendi,& petendi, & non ip-
ſis Franciſco,& petro deſcriptis per tex.in l.fideicom
miſſa.§.interdum.ff.de lega. 3.cum ſimil. Quia rn̄deri
34 pōt, † ꝙ verum non eſt, legatum quattuor mille du-
catorum fuiſſe factum Franciſco,& Petro in teſtō de
ſcriptis intuitu, & contemplatione Alexandri,ſi qui-
dem dictum nō fuit,lego, ſeu relinquo quattuor mil
le Franciſco,& Petro intuitu Alexandri,ſeu pro Ale-
xādro,ſeu prout dicit tex. in d.§.interdū fidei hęredis
cōmitto,vt præſtet mille Franciſco, & Petro ꝓ Ale-
xādro:quia ſi ita fuiſſet factum legatum, diceretur fa-
ctum fuiſſe contemplatione Alexandri, & tunc pro-
cederet.l.fideicōmiſſa.§.interdum,qui text.loquitur,
quando reſpectu eiuſdemmet rei, ſeu quantitatis le-
gatæ certa fuiſſet perſona adſcripta legato, & alia eſ-
ſet nominata,cuius intuitu, & contemplatione fuiſ-
35 ſet factum legatum: Sed † qn̄ vna perſona eſſet adſcri
pta legato,alia vero eſſet aſcripta modo adiecto lega
to,vt eſt in caſu noſtro, tunc legatum debetur perſo-
næ adſcriptæ legato,& id,quod in modo continetur
& eius commodū ſolui debet perſonę adſcriptæ mō
vt in l.liberto.§.Lucius.ff.de annuis lęg. l.q̄bus dieb⁹.
§.termilius.ff.de cond.& dem.& l.2.C.de his quæ ſub
modo,nam legatū quatuor millium ducatorum fa-
ctum fuit Franciſco,& Petro,ſi calculatæ, & in ſaldū
redactæ erunt rationes inter ipſos, & Alexādrum ad
cōmodum,beneficium,& vtilitatem Alexādri, & ſic
ipſi legato adiectus fuit modus ad fauorem Alexādri,
prout inferūt illa verba ad cōmodum, & vtilitatem,
iuxta no.per Bar.per illum tex.in d.l.quibus diebus.§.
termilius.ff.de cond. & dem.ergo legatum adſcriptū
Franciſco,& Petro ipſis dicetur debitum,cōmodum
vero,beneficium,& vtilitas,quę poſſunt percipi,& ꝓ-
uenire ex calculo,& ſaldo,ſpectabit ad ipſum Alexā-
drum, & ad eius hæredes; Quare cōſtat hoc primum
argumentum nō aduerſari,& text.in d.l.fideicōmiſſa.
§.interdum ad rombum non facere.¶ Non obſtat ſe
cundum principale fundamētum,quod profectò pri-
mo aſpectu videbatur multum aduerſari, videlicet ꝙ
legatum huiuſmodi diceretur factum Franciſco, &
Petro filijs Hieronymi intuitu,& contēplatione Hie
ronymi patris ex pluribus ſignis,& iuris præſumptio
nibus,de quibus ſupra,quia negatur aſſumptū, ꝙ con
templatione Hieronymi patris dicatur factum lega-
tum;

tum. Quinimmo dicitur factum contemplatione ip
ſorum Franciſci, & Petri legatariorum, quamuis de
36 Hieronymo patre mentio facta fuerit, † quoniam in
dubio quādo facta fuit mentio ſimplex de patre per
genitiuum, dicitur nomen patris adijci demōſtratio
nis cauſa, & non vt ſibi acquiratur, nec vt eius contē-
platione dicatur facta diſpoſitio, vt eſt tex. in l. fi. in fi.
C. de vſufruct. & ibi Bart. & ſi erraretur in huiuſmodi
demonſtratione, non vitiaretur diſpoſitio, vt eſt text.
in l. his verbis. §. fi. ff. de hęred. inſti. & facit l. fi. C. eo. tit.
niſi de patre, & de patria poteſtate fieret mentio, quia
tunc diceretur diſpoſitio, ſeu legatum factum cōtem
platione patris. l. filio. ff. de cond. & dem. & tradit Bar.
in d. l. fi. C. de vſufruc. & in l. filiofamilias la 2. ff. de do.
cauſ. mor. ſed in caſu noſtro legatum fuit factum Frā-
ciſco, & Petro ſimpliciter ſub commemoratione pa
tris per genitiuum, qui ſtat demonſtratiuè, vt per Bar.
in l. ſi nominatim, vbi eſt tex. & per eundē in l. demon
ſtratio in prin. ff. de cond. & dem. nulla facta mētione
patriæ poteſtatis, ergo mentio patris cenſeri debet fa
cta potius cauſa demōſtrationis, q̃ ꝙ eius contempla-
tione fuerit relictum, vt probatur in d. l. fi. in fi. iuncta
37 d. l. his verbis in fi. ¶ Præterea † quando dubium eſt,
an id, quod relictū fuit filio, poſſit quæri filio, necne,
quia hoc dependeat ex futuro euentu, tunc ille futu-
rus euentus inſpicitur, & ſm illū cognoſcimus, & iu-
dicamus, an cōtemplatione patris, an vero contēpla-
tione filij dicatur relictū: nam ſi eueniat caſus, in quo
filio acquiri non potuerit, dicitur relictum contem-
platione patris, alioquin cenſetur relictum intuitu fi-
lij, iſtud probatur per tex. ſm ꝙ illum inducit Bar. ibi
in d. l. fi. C. de vſufr. & in d. l. filiofamilias la 2. vbi ipſe
ponit hanc regulam, quam doct. communiter ſequū
tur: ſed in caſu noſtro ex quo legatum factū erat ſub
conditione, & ſic eius validitas dependebat ab euētu
cōditionis, dubiū erat, an legatum poſſet quæri filio,
vel non, quia hoc dependebat ex futuro euentu cōdi-
tionis, quæ poterat adimpleri, & non adimpleri, cūq;
conditio adimpleta non fuerit viuo Hieronymo, ſe-
quitur, ꝙ euenit caſus, in quo ipſis filijs potuit acqui-
ri, ergo contemplatione filiorum debet dici factum
38 legatum, attento caſu, & euētu, qui euenit; Et † ideo
dicitur in l. ſi vſusfructus in fi. ff. quādo dies legat. ced.
ꝙ quamuis legatum factum filio dicatur acquiri pa-
tri iuribus vulgaribus, de quibus ſupra, tamē qn̄ factū
fuit legatū ſub cōditione, & ſic depēdeat à futuro euē
tu, expectatur, ꝙ cōditio adimpleatur, & ſi tēpore cō-
ditionis adimpletæ filius ſit in poteſtate patris, patri
acquiritur, ſi verò factus ſit ſui iuris vel morte, vel emā
cipatione, & ſic potuerit tunc ipſi filio acquiri, ſibi ac
quirit, & dicitur, ac cenſetur factū ꝯtemplatione filij,
vt eſt tex. in l. ſi poſt in fi. & in d. l. ſi vſusfructus ī fi. Pro-
cedit ergo argumentum, quando legatum factū filio
eſſet factū purè, non autem ſub cōditione per p̄dicta.
39 ¶ Pręterea † quādo in legato facto filio, dicitur, ꝙ ſol
uat filio, & ſic ex verbis legati infert, & colligitur, ꝙ
legatū dēat ſolui filio. tunc ipſi filio, & nō patri acqui-
rit legatū, & conſequenter non dicitur relictū ꝯtem-
platione patris d. l. vſusfructus. §. ſi ita, & habetur per
Alex. in d. l. fi. C. de vſufr. Sed in terminis noſtris ex ver
bis legati infertur, ꝙ legatum ſolui deberet filijs, vide
licet Franciſco, & Petro, vt ibi, hac tamen lege, ꝙ pri
mo ante, q̃ ſoluat, dicti de Freſcobaldis &c. ergo non
attenta mētione patris debet dici legatum acquiſitū,
40 & debitū filijs: Item † in dubio cauſa proxima, & fina
lis legati præſumitur eſſe liberalitas mera teſtatoris,
vnde legatum dicitur donatio l. legatum. ff. de lega. 2.
§. legatū inſt. de lega. & in donatione cauſa proxima
eſt liberalitas. l. j. ff. de dona. & expreſſe tradit Bart. in l.
demonſtratio. §. quod autem in 3. col. ff. de condi. &
dem. item præſumptio meritorum. l. nec adiecti [illegible]
ſocio, ergo præſumendū, & cenſendū eſt, teſtato[rem]
fuiſſe inductum ad legandum dictis Franciſco, & Pe-
tro ex mera liberalitate, & cōſequenter cenſendū
legatū ipſis factum fuiſſet cōtemplatione illorum [illegible]
41 mera liberalitate ipſius teſtatoris: † quia ēt ignoto [illegible]
penitus extraneo poſſumus legare, vt in l. extraneo [illegible]
C. de hæred. inſti. la 2. iūcto. §. legari inſti. de leg. ¶ N[illegible]
obſtat tertium fundamentum, quod factum [illegible]
ficienti partium enumeratione, ꝙ aut verba [illegible]
important cauſam legati, aut conditionem [illegible]
bus modis legatū non valuit, & vitiatū dic[illegible]
ꝙ non potuit dici debitum, nec peti potuit [illegible]
dictum fuit ſupra, propterea quia cauſa fu[illegible]
modus, & conditio fuerunt impoſſibiles [illegible]
rn̄deri poteſt omnibus partibus argumēti [illegible]
42 † ꝙ illa verba appoſita in legato, ꝙ legatum [illegible]
& peti poſſit, ſi rationes fuerint calculatæ, [illegible]
ad computum, & cōmodū Alexandri, non [illegible]
nec denotāt cauſam legati, quia nullū ver[illegible]
expreſſum, quod ſignificet cauſam, ſed po[illegible]
& conditionem, vt apparet ex dictione ad [illegible]
modū & c. iux. not. per Bar. in d. l. quibus diebus [illegible]
milius. ff. de cond. & dem. Item ex eo etiam conſtat [illegible]
teſtator voluit legatum non deberi, nec peti poſſe [illegible]
ſi fuerint redditę rationes, & ſaldatis computis, nam
ex hoc infertur, ꝙ fuerit cōditio, de cuius natura eſt
ſuſpēdere diſpoſitionem, & impedire obligationem,
& ceſſionem diei. l. cedere diem. ff. de verb. ſign. & [illegible]
hoc differt à modo per Bar. in d. l. quibus diebus [illegible]
milius: hoc idem declaratur ex alijs verbis denota[illegible]
bus cōditionē, vt ex verbis ablatiui abſoluti, iux[illegible]
teſtatore; Item ex alijs dictionibus appoſitis in le[illegible]
to, videlicet ex dictione niſi, ſi, & qn̄, quę iunctæ ve[illegible]
futuri tp̄is ſignificāt cōditionem, vt latè habetur [illegible]
Bar. in d. l. j. ff. de cond. & dem. Præterea cauſa eſt [illegible]
terito, condito, & modus ſunt de futuro. l. demon[illegible]
tio. §. ꝙ autē, & ibi Bar. ff. de cōd. & dem. cum [illegible]
allegatis ſupra: ſed in caſu noſtro nō hētur [illegible]
ad præteritum, ſed ad futurum, & verba app[illegible]
gato ſe referunt ad futurū, & non ad præteri[illegible]
ſtat ex verbis teſtamenti, ergo &c. Verum po[illegible]
non conceſſo, ꝙ verba illa etiam importent ca[illegible]
43 legati, tamen † ex quo cauſa illa nō cohæret lega[illegible]
& ſic nō eſt proxima, nec finalis, quamuis ſit falſa, [illegible]
debet vitiare legatum, ſed vitiatur, vt eſt tex. in d. l. de
mōſtratio. §. quod autem, cauſa autem dicitur coh[æ]
rere legato, qn̄ eſt obligatoria, vt quia dictum fu[illegible]
quia mihi mutuaſti centū, vel quia ſum debitor [illegible]
in centū, lego tibi cētum &c. Nam hæc cauſa, ex [illegible]
eſt obligatoria, dicitur cauſa proxima, & cohæ[ret]
legato: & ideò ſi ſit falſa, vitiat legatū. l. j. C. de fal[illegible]
ſa adiect. & Bar. in d. l. demonſtratio. §. quod autem [illegible]
3. col. ſed cauſa non obligatoria non dicitur coh[æ]
re legato, nec eſt proxima, nec finalis, ſed impu[illegible]
& remota, & ideò ſi ſit falſa, non vitiat legatum [illegible]
cauſa proxima, & finalis legati eſt mera liberal[itas]
tetigi ſupra, & inquit Bar. in d. 3. col. ¶ Et ad [illegible]
dicebatur, ꝙ cauſa concernebat amicitiā, [illegible]
guinitatē, rn̄detur hoc nō verum eſſe, nam [illegible]
legati nullo modo exprimitur, nec colligitur de con
ſanguinitate, & affinitate teſtatoris, ſeu Alexandri [illegible]
ipſis legatarijs. Præterea dico, ꝙ iſto reſpectu cauſa nō
diceretur faſa, qm̄ etſi inter teſtatorem, & illos de Fre
ſcobaldis non eſſet conſanguinitas, fuit tamen [illegible]
ma amicitia, neq; adhuc de falſitate cauſæ iſto re[ſpe]
ctu cōſtat, nec fuit probatum, ergo nihil nocet, [illegible]
falſitas probari debuit, vt in d. §. quod autem. ¶ [illegible]
44 obſtat, † ꝙ legatum eſt maximū, ergo falſitas c[illegible]
que cauſæ reddit legatū inutile, qa nō eſt veriſim[ile]

ſi teſtator ſciuiſſet cauſam verā nō eſſe,fuiſſet relictu
ns arg.l.filiæ.ff.de lega.3.l.vxorem de don.inter vir.
& vxor.in l.cu alienam. C.de lega.& Bart.in d.§.quod
in 4.col. Quia rñdetur non ſufficere, ꝙ legatū di-
catur magnum, niſi ſit tam magnum, ꝙ quaſi totam
hæreditatem,& maiorem partem ipſius abſorbeat,vt
legatum ſit magnū,& hæreditas parua, tenueq́;
patrimoniū,vt expreſsè tradit Bar.in d.4.col.& poſ
ſe dici magnū legatū reſpectu patrimonij,quā-
do legatum excederet dimidiā hæreditatis, arg.eor.q̄
not Bart.in ſimili in l. ſocietatē. §.arbitroru.ff.pro
ſoc.cum ibi no.ſed in caſu noſtro patrimoniū erat
magnū reſpectu legati facti,qm̄ p̄rimoniū, & hr̄ditas
teſtatoris excedebat fortè triginta millia, ergo &c.
Secundo,dū dicebatur,quod modus adiectus erat
impoſſibilis,qm̄ cum nullæ extarēt rationes, nullaq́;
computa inter Alexandrū,& legatarios, modus nul-
lo potuit tempore adimpleri,reſpondetur primo, ꝙ
quādo modus adimpleri nō poteſt ab initio pp im
poſſibilitatem de natura,vel de iure,legatum non vi-
tiat,ſed reijcitur impoſſibilitas.l.obtinuit.ff.de cō-
di.& demon.Bart.in d.l.codicillis in prin.ff.de lega.2.
ſed in caſu noſtro poſito,ꝙ modus eſſet impoſſibilis
& impoſſibilitas eſſet de natura, non autem de fa-
cto prout capiunt doct.impoſſibilitatē de facto,vt in
fra dicetur,ergo,&c. Secūdo reſpondeo, † ꝙ quādo
onus adiectum & ſic modus eſt adimplēdū, ſeu adim
plendus eſt,q̄ ex ipſo legato,prout eſt in caſu no
ſtro,tunc impoſſibilitas modi nō vitiat legatū. l.cū fi-
lius familiare.ff.de lega.2.l.ab adminiſtratione.C.de
lega.Et ratio quando teſtator voluit legatarium de
bere aliquod cōmodū ex legato, vltra ꝙ fue-
rit grauatus adimplere modum,& onus adiectū, tūc
quo onus ſit nullū, & modus adimpleri nō poſ-
ſit,tamen legatum nō vitiatur.l.ſi quis eum. ff.de cōd.
& dem.& ita ſunt de mente Bar. in d.l.codicillis in
prin.ff.de lega. 2.ſed in caſu noſtro teſtator voluit ad
legatarium ſpectare aliquod commodū, vltra quod
erat grauatus ad onus,& ad modum implēdū,vt cla-
rè colligitur ex tenore legati,ergo &c.dicit etiā Ioa.
de Imo.in d.l.j.in fi.verb.ff.de cond.inſt.ꝙ modus im-
poſſibilis adiectus in vltima voluntate reijcitur.¶ Et
quod opponebatur etiam,ꝙ conditio adiecta legato
erat impoſſibilis de facto, & ideò debet vitiare lega-
tum per tex.in l.legatum,& in l.cum hæres.§.j.ff.de ſta-
tu lib.& no.per illū tex.in §.impoſſibilis inſti.de here-
de inſti.& ita pōt intelligi.§.fi.inſti.de lega.intelligē-
do illa verba dicti de Freſcobaldis de legatarijs; Rñ-
detur, † ꝙ cōditio impoſſibilis de natura, quæ qn̄q; ap-
pellatur de facto ad gl.in l.j.ff.de cond.inſti.& in d. §.
vel de iure,non vitiat legatum,ſed vitiatur, & ha-
betur pro nō ſcripta.d.l.j.& l.obtinuit de cond.& de-
mon.& no.in l.legatum.C.de condi.inſer.§.impoſſibi
lis inſti.de hæred.inſt.& l. ſi poſt. §.ſed & ſi ſub condi-
tione ff.quand.dies leg. ced.¶ Nec obſtat tex.in d.§.
fi.inſti.de lega.quia vltra rñſiones datas per doct. in d.
l.j.ff.de cōd.inſti. † poſſet forte dici eum loqui de illa
conditione impoſſibili, q̄ alias ſolet vitiare, vel quia ſit
de facto impoſſibilis quæ potius dicitur nimis diffici
lis in d.l.cum hæres.§.j. vel ſit talis,quæ à teſtatore
putabatur poſſibilis,quæ vitiat legatū, vt in l. ſeruo
manumiſſo.ff.de cond.indeb.& ibi Bar.& alij, & Bar.
in l.j.3.col.ibiq; Imol.ff.de cond.inſti.vel pōt rñ-
deri in d.§.fi.ꝙ is nolit dicere inſtitutiones,& lega
ta vitiari,& non valere pp conditionem impoſſi-
bilem,quia hoc eſſet in terminis ꝯ tex. in d §.impoſſi
bilis inſti.de hæred.inſti.ſed velit dicere, ꝙ cōditiones
ipſæ impoſſibiles valere nō debent:& quamuis dicat,
huiuſmodi enim teſtōrum diſpoſitiones, tamē debet
intelligi de conditionibus, quæ & ſi propriè non ſint
diſpoſitiones,iuxta tex. in l.ſi ſub cōditione. ff.ſi quis
omiſſ.cauſ.teſt.tamē largè, & impropriè poſſunt dici
diſpoſitiones arg.eorum quæ habentur per illū text.
in l.Lucius.ff.de hæred.inſt.& cā euitandi ꝯtrietatē, &
correctionem verba improprientur iuribus vul.c.cū
expediat de electio.in 6. & l. ſi ſtipulatus. ff.de vſur.cū
ſimil.ſed conditio, quam de facto impoſſibilē vocāt
doct.ratione nimiæ difficultatis iuxta tex.in d.l.cum
hr̄s in §.j.quæ in ſe poſſibilis eſt,ſed pp magnā difficul
tatē reputaꝛ impoſſibilis vt declarant doc.in d.l.j.cir-
ca fi.ff.de cōd.inſti.maximè Bar.& Imol. vitiat legatū
49 d.l.cum hæres.§.j. † In caſu aūt noſtro intelligendo il
la verba cum dictis de Freſcobaldis, ſeu dicti de Fre-
ſcobaldis,de ipſis legatarijs,cōditio diceretur impoſ
ſibilis non pp nimiā difficultatem,ſed quia nullæ rō-
nes eſſent in rerum natura inter dictos legatarios, &
Alexandrū,ergo talis conditio pōt dici imboſſibilis,
quia ſm naturā adimpleri nō pōt,cum nō entis nullę
ſint partes,& ſic tali impoſſibilitate quæ reijcitur,&
non vitiat per no.in l.legatum.C.de cond.inſer.Et in
terminis de hoc eſt caſus in l.libertate in fin.ff.de ſta-
tu lib.q̄ text.ꝑbat hāc cōditionē eſſe impoſſibilē tali
impoſſibilitate,q̄ nō vitiat,ſed vitiaꝛ. ¶ Nō obſtat ꝙ
teſtator adiecit conditionē impoſſibilē, quā putabat
poſſibilem, talis cōditio vitiat d.l.ſeruo manumiſſo.
ff.de cond.indeb.Bar.in d.l.j.ff.de cond.inſti.qa primo
rñdetur falſum eſſe,ꝙ in caſu noſtro teſtator putaue-
rit conditionem poſſibilem:Secundo rñdeo ex mē-
50 te Imo.in d.l.j.in pen.col.ff.de condit.inſti. † ꝙ condi
tio impoſſibilis,quam teſtator putauit poſſibilem,vi
tiat legatū,niſi conditio appoſita reſpiceret aliquem
finem ſeparatū totaliter à legato,qm̄ tunc nō vitiaret
legatū,ſed valeret,& ſatis eſſet ꝙ conditio illa adim-
pleretur per aliū modū æquiualētem. l. ab omnibus.
§.j.l.huiuſmodi.§.ſi ita.ff.de leg.j.Ad propoſitū igitur
noſtrū quamuis hæc cōditio eſſet impoſſibilis reſpe-
ctu legatariorū,tamen eſſet poſſibilis reſpectu aliorū
de Freſcobaldis,& ideò cum hæc conditio ſit adiecta
ad finem iſtum,videlicet ad cōmodū,& vtilitatē Ale-
xandri,legatū nō debēt vitiari vt ibi per Imol.& dicit
Alex.in l.huiuſmodi.§.ſi ita cui in 2.col. ff.de lega.j.ꝙ
id,quod habetur in d.l.ſeruo manumiſſo, ꝙ cōditio
impoſſibilis,quam teſtator putauit poſſibilem,nō vi-
tiat,procedit, qn̄ talis conditio pōt per æquipollens
adimpleri,per illum tex.& Bar.ibi,& cōſequenter vbi
talis conditio eſt appoſita potius conſiderando effe-
ctū,quā modū,vt eſt in caſu noſtro, poterit adimple-
ri ꝑ æquipollēs tàm ratione effectus conſiderati, q̄ ēt
ex eo, quia teſtator putauit illā poſſibilem. Et p̄dicta
oīa tollunꝛ, ſi intelligamus illa verba videlicet dicti
de Freſcobaldis,nō de legatarijs,ſed de Hieronymo,
& alijs de Freſcobaldis qm̄ cū inter ipſos, & Alexan-
drum fuerint rationes,& negotiationes, cauſa, mo-
dus,& conditio non dicuntur impoſſibiles,ſed poſſi-
biles omni reſpectu,& ideò ſic intelligendo ceſſabūt
obiecta ſupradicta. ¶ Alia tñ, ſtāte hac vltima intelli
gentia,ſuperſunt contraria,videlicet ꝙ conditio hu-
iuſmodi,ex quo nō fuit adimpleta,& purificata,viuē
te Alexādro,eius adimplementū non potuit trāſmit-
ti ad hr̄des Alexandti per tex.in l.cum ita hr̄s,l.à teſta
tore.ff.de cond.& dem.l.qui romæ.§.augerius, l.ſi de-
cem cū petiero.ff.de verb.ob.cū ſimil. ſupra allegatis,
& ꝑ ea,q̄ habentur ꝑ Bal.Cy.Sal. & alios in l.ſi plures
C.de cond.inſert.Sed huic contrario ſatis plenè appa
ret rñſum ex ijs,quæ dicta ſunt ſupra,dū probaui plu-
rificatum,ꝙ in caſu noſtro implementum conditio-
nis poterat fieri per hr̄des Alexādri, & ad eos trāſmit
51 ti potuit,quæ aliter non repeto: † & ſi verum ſit,pro-
ut verū eſſe arbitror,ꝙ conditio adiecta legato in ter-
minis noſtris poſſit per hæredes Alexādri adimpleri,
multo

multo magis verũ erit hoc, ꝙ modus adiectus legato
52 per hæredes illius adimpleri valeat, quia † plus vitiat
conditio, quam modus, vt voluit Alex. in l. impoſſibi
lis. ff. de verb. ob. & ad propoſitum dicit Bal. in l. ſi plu-
res in ante pen. col. in verſi. inſuper quærit Petrus. C.
de conditio. inſert. ꝙ qñ modus adiectus legato eſt ta
lis, qui de facto poſſit adimpleri per hæredes legata-
rij, ad eos tranſit legatũ, & modus. ¶ Nō obſtat tex. in
l. legatum. C. de cond. inſer. vbi per mortem legatarij
dicitur deficere conditio, & legatum, quia rñdetur il-
lum loqui de conditione, cuius implementum tranſi
re non poteſt ad heredes legatarij, vt eſt conditio illa,
lego tibi centum, ſi nupſeris Titio, nam per mortē Ti
tij deficit cōditio, & cōſequenter cōditio adimpleri
nō pōt per heredem, vt de ſe patet, & probatur ex ijs,
quæ voluit Bal. in d. l. ſi plures in antepen. col. in prin.
¶ Vltimo non ꝯdicit, ꝙ ex quo legatarij viuo Alexã
dro ſciuerunt legatum ſibi factum, & conditionem
adimplere potuerunt, ipſis imputãdũ eſt, & ideò quo
ad ipſos conditio haberi dēt pro defecta. l. hæc condi-
tio la 2. ff. de cond. & dem. & facit id ꝙ voluit gl. in c.
vnico, ne ſede vacan. in 6. Cyn. & Bal. in l. ſi plures in 5.
q. C. de cōditio. inſert. Quia pro rñſione dici pōt, ꝙ le-
gatarij nō habuerunt notitiam de ipſo legato, vel ſal
tem de conditione adiecta legato, niſi poſt mortem
Alexandri quibus in hoc credendũ eſt. Secundo po-
ſito, quod etiam ſciuiſſent legatum, & conditionem,
ex quo nec expreſſe, nec tacite dicitur adiectum tem
pus, infra quod eſſet adimplenda conditio, quando-
cunq;, & ſemper ad finem cōſequendi legatũ potuit
conditio impleri. l. conditionem. ff. de cond. & dem.
53 † Et ideo in hoc articulo Cyn. in d. l. ſi plures in 5. q. C.
de condi. inſert. in fi. 3. col. poſt Petrum diſtinguit, ꝙ
aut tempus eſt taxatum, & vltra illud tempus condi-
tio impleri non pōt, & hic nō eſt caſus noſter, aut tē-
pus non eſt taxatum, infra ꝙ debeat impleri cōditio,
& tunc ſi conditio eſt adimplenda non per legatariũ,
ſed per alium, vel alios, qñcunque poteſt adimpleri, &
ſemper debebitur legatũ, quandocunq; cōditio erit
impleta, d. l. conditionum & iſte eſt caſus noſter, quia
conditio erat adimplenda nō per legatarios, qui nul-
las habebant rationes cum Alexandro, ſed per Ale-
xandrum, & alios de Freſcobaldis: Aut conditio erat
adimplenda per honoratum, & legatarium, & pote-
rat adimpleri ſine onere, & ſumptibus, & tunc condi-
tio debet adimpleri, cum ipſe legatarius poteſt, alio-
quin habetur pro defecta, & ita procedat cōtrarium,
vt in d. l. hæc conditio, ſi vero non poterat adimpleri
ſine onere, & ſumptibus, & tunc non eſt ſtatim adim
plēda, ſed differri, & deliberari ſemel, & iterum dēt l.
hæc cōditio la j. ff. de cond. & dem. l. ſi quis ita. ff. de he
redib. inſt. l. j. de cura. bon. dand. ſed in caſu noſtro cō-
ditio adiecta nō erat facilis, nec ſine onere, & ſumpti-
bus poterat adimpleri, ergo potuit quandocunq; im
pleri. Et ex prædictis omnibus etiam apertiſſimè col-
ligitur, ꝙ teſtes ſup articulis productis à parte aduer-
54 ſa non ſunt examinandi, † quoniam & ſi probarent
ꝯtenta in capitulis, tñ talis probatio nō prodeſſet par
ti aduerſæ ad victoriam, & fruſtra fit, quod factũ non
releuat. l. hęc ſtipulatio. §. diuus. ff. vt lega. nom. cauea.
l. aliquando. §. ſub conditione. ff. ad velleia. ca. 2. & ibi
Io. And. extra de probatio. Reliqua ſuppleat excellen
tia do. ac iuſtiſſimi Iudicis. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Ablatiui abſoluti conditionem continent, & ſuſpenſiuam n. 19.*
2 *Donec quoq;, quandiu, & ſimiles dictiones conditionem faciunt reſolutiuam, & quando, & num. 20.*
3 *Et adiectæ legato, ſeu diſpoſitioni ſeruitutis perſonalis, vt eſt vſuſfructus, ipſo iure extinguunt, & reſoluunt, ſi conditio defecerit, vel impleta non fuerit.*
4 *Mulier vſufructuaria relicta, ea dotes ſuas nō repetēte, & nec dotes ſuas ñ repetierit, quã primũ repetijt, ipſo iure ab vſu fructu cadit, fructusq; oēs à die contrauentionis reſtituit.*
5 *Vxor, cui fuit factum legatũ, donec dotes ſuas nō repetierit, legato nō priuatū, petēdo illas extraiudicialiter, & ad brdiū tionem accipiendo: Nec ſi ad commodum filij hæredis, & eius conſenſu illas exigi fecerit nu. 7. Contra nu. 15. & 24.*
6 *Conditiones voluntariæ ſunt formaliter, & propriè*
7 *Cum, & Donec, & attenta mēte diſponentis, condition nō important, ſed ſolum quoad verba, & ideò in huius conditione mens potius, & effectus, quam verba atten*
8 *Alienatio propter neceſſitatem æris alieni contra toris facta non videtur.*
9 *Hæredes ea, quæ pro ſatisfaciendo creditoribus hæreditarijs facta fuerunt, tanquam vtiliter geſta rata habere debent.*
10 *Proteſtatio facta à matre filij hæredis negocia gerens deſt quo ad iura ſua, maximè ſi filius proteſtationem*
11 *Vxor, cui alquid à marito legatum ſit ſi non transfi da vota, neque dotes ſuas exegerit, cedendo iura bus, legatum non amittit: quod declaratur num. 25.*
12 *Dos repeti quando dicatur.*
13 *Filio, non obſtante relicto vſusfructus omninium bonorum à patre vxori, aut alteri facto, integra legitima debetur.*
14 *Alienatio rei dotalis filio tantũ, & nō ſubſtitutis ſuis per miſſum affert damnum.*
15 *Vxor, cui fuit factum legatum, ea non repetente, & donec non repetierit dotes ſuas, legato priuatur, etiam ſi ab hærede uente, & ſciente dotes recipiat.*
16 *Legatũ cōditionale non dētur legatario, niſi cōditione adimpleta*
17 *Conditio negatiua poteſtatiua quomodo adimpleatur.*
Cautio Mutiana ad quid, & propter quid fuerit introducta non præſtita quid operetur.
18 *Notarius à ſponte dante ſalarium accipiens in pœnam*
19 *Legatum factum vxori, ea nō repetente dotes ſuas, & donec dotes ſuas non repetierit, ſub duplici conditione negatiua ſuſpenſiua, & altera reſolutiua factum dicitur, & quomodo vxori dicatur acquiſitum.*
20 *Conditio reſolutiua legatum ab initio purum præſupponit eventu ipſo iure reſoluit: Secus eſt in conditione ſuſpenſiua.*
21 *Legatum eſſe conditionale, & eſſe purum ex euentu conditionis reſoluendum, differunt.*
22 *Legato facto ſub cōdōne negatiua poteſtatiua, ſi Legatarius tionē mutianã, & eo mō, quo de iure p̃t, cōdōnē nō ctus, quos de facto percepit, hæredibus, ſeu ſubſtitutis*
23 *Teſtatore relinquente vxorem vſufructuariam omnium rũ, ſi, & donec dotes ſuas non repetierit, & illi mãdante, bonis teſtatoris creditoribus ſolueret, vxor de bonis ſuis bus, illa ad hunc effectum alienando, ſoluere non poteſt teſtator debita ſolui ſimpliciter mandaret.*
25 *Hæres iudicialiter ſine dolo procedendo ſubſtitutis Secus extraiudicialiter contrahendo.*
26 *Interpretatio ea in dubio fit, q̃ mēti, & uolũtati teſtatoris*
27 *Cedere actiones, & exigere differunt.*
28 *Dos in pecunia cōſiſtēs data marito, & in uita illius, tem in dñio viri eſſe dr̃, & poſt ſolutũ matrimoniũ*
29 *Qualitas in actu requiſita debet cum ipſo actu terum ſufficit.*
30 *Qualitas ſubiectum, cui adijcitur, reſtringit.*
31 *Fundamentum intentionis ſuæ ſemper probandum eſt.*
32 *Conditio dotis non repetendæ legato vxoris adiecta partim pleta, & partim non, an faciat legatum pro parte*

EPITOME.

VXOR relicta à marito vſufructuaria omnium bonorum, ipſa ſtante vidua, & vitam vidualem, & honeſtã ſeruante, & dotes ſuas non repetente, & donec dotes ſuas non repetierit, cũ onere ſoluēdi de bonis teſtatoris omnia debita ipſius teſtatoris, & legata ſtō facta, ſi vxor ipſa conditionē p̃dictã ſaltē